

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45,

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere galonate.

In pragul alegerii carierii.

Ne aflăm la sfârșitul unui an școlar. E bine să aruncăm cu acest prilej o privire asupra a ceea ce am mai făcut în timpul anului trecut, să vedem dacă am avut oare ce să ne lăudăm cu, sau să ne doborâșim de. Pentru a face acest lucru, să luăm în considerare întâmplările din viața noastră de până acum, să vedem dacă am avut oare ce să ne lăudăm cu, sau să ne doborâșim de.

Unul dintre multele rele mari de cari a suferit școala noastră în anul din urmă a fost lipsa de învățători. În însemnată măsură din cauza aceasta, din cauza că n'a avut cine împărtăși instrucția cuvenită. Și răul acesta se va continua, de oarece contingentul de învățători noi, pe care-l dă secția pedagogică a seminarului, e neinsemnat. De unde până mai avem câțiva ani o adevărată imbulzeală de candidați, în ultimii patru ani numărul acestora s'a redus în mod simțit. Sunt anumite părți ale arhidiecezei în cari lipsurile de ordin școlar sunt mai mari și cari cu toate acestea nu dau nici un fel de contingent seminarului. Așa d. e. din cele opt protopopiate câte sunt în comitatul Hunedoarei, abia au fost în anul școlar 1910/11 nouă (9) elevi în secția pedagogică a seminarului „Andreian”, și și acești nouă inși veniau numai din trei protopopiate, în vreme ce din celelalte (Deva, Dobra, Hunedoara, Ilia și Zarand) nu e nici un singur pedagog! Tot așa nu e nici un singur pedagog din protopopiatele: Bistrița, Cetatea de peatră, Cohalm și Reghin. Din șase protopopiate nu e decât câte un singur elev (Așchileasa, Geoagiu, Murăș-Oșorhei, Sighișoara, Târnavă și Unguraș), din trei câte doi (Cluj, Dej, Hațeg), din patru câte trei elevi (Câmpeni, Făgăraș, Lupșa și

Treiscaune). Raporturi mai normale se pot constata numai în protopopiatele: Sibiu (18), Sebeș (16), Brașov (12) și Săliște (9).

În fața acestor cifre se impune cu toată seriozitatea o întrebare: care poate fi cauza că părinții nu-și mai trimit copiii la pedagogie, acum când situația materială a învățătorilor s'a îmbunătățit foarte mult, ajungând aproape de cea a preoților? Părerea mea e că există o singură cauză în mare măsură și are izvorul în tânguirile devenite generale de o vreme încoace, anume că situația învățătorilor noștri a devenit, în urma legii lui Apponyi, insuportabilă. Pusă în circulație această vorbă, care a fluturat mai întâi pe buzele învățătorilor slabi, ea s'a răspândit cu înțelegerea fulgerului, și a prins pretutinderea! Azi e convingere generală că cea mai ingrată slujbă e cea de dascăl român...

Așa se nasc toate prejudițiile, din vorbe aruncate în vânt, fără multă socoteală. Și totuși situația învățătorilor noștri nu e tocmai așa de insuportabilă! Ea e grea, ce e drept, — dar există oare în lumea aceasta vre-o carieră care să nu-și aibă greutățile ei? Dar, în sfârșit, la o carieră nu e permis să ai în vedere numai greutatețile ei, ci în prima linie trebuie să consideri importanța ei din punct de vedere moral și național. Din acest punct de vedere există oare în lume vre-o carieră mai sublimă decât cea de învățător și de preot? Unde sunt mulțămirea sufletești, pe care le poartă avea ori ce ofițier, față de acelea pe cari le are fiecare învățător conștiințios? Din țările apusene se duc an de an cu sutele și cu miile misionari în mijlocul popoarelor sălbatice. Se duc nu numai preoți, ci și învățători, profesori, medici ș. a. Ei nu se gândesc nici un moment că vor putea fi uciși de cântăre locuitorii pustiiilor Africii, — că nu-și vor mai putea revedea plaiu-

rile copilăriei, sau pe frații și pe părinții lor, — pe ei îi mână un singur motor, acela al idealismului care învinge orice piedeci, — acela al muncii pentru luminare și îndreptarea altora. Și noi să ne gândească neconținut numai la greutatețile carierei învățătoresci, când e vorba de luminare și întărirea neamului nostru? Mentalitatea aceasta materialistă ne desonorează foarte mult. Până vom cumpăni tot numai greutatețile celei mai frumoase și mărești, uitând cu totul partea ideală a ei, nu vom fi vrednici să ne cinstească adversarii noștri.

Ce e mai trist și mai caracteristic pentru vremurile noastre, e disprețuirea care se face în țara noastră față de învățătorii noștri. Din cei vre-o nouă sute de învățători, câți avem în arhidieceză, numai 14 inși și-au trimis în ultimul an școlar, copiii la pedagogie. Dacă ne uităm la alte popole găsim tot așa de mult dispreț. Cel mai trist și mai caracteristic pentru vremurile noastre, e disprețuirea care se face în țara noastră față de învățătorii noștri. Din cei vre-o nouă sute de învățători, câți avem în arhidieceză, numai 14 inși și-au trimis în ultimul an școlar, copiii la pedagogie. Dacă ne uităm la alte popole găsim tot așa de mult dispreț. Cel mai trist și mai caracteristic pentru vremurile noastre, e disprețuirea care se face în țara noastră față de învățătorii noștri. Din cei vre-o nouă sute de învățători, câți avem în arhidieceză, numai 14 inși și-au trimis în ultimul an școlar, copiii la pedagogie. Dacă ne uităm la alte popole găsim tot așa de mult dispreț.

Cel mai însemnat număr de pedagogi îl dau la noi plugarii noștri de pe sate. Din 119 elevi 85 vite fii de economi de pământ și de vite. Dintre preoți numai 14 inși și-au trimis copiii la pedagogie, în schimb 33 de inși și i-au trimis la teologie.

Dar disprețul pentru cariera dascălească nu se manifestă la elementelor cari se trimit la pedagogie, ci și în calitatea acestora. La noi e tradiție veche, care s'a întâ-

rit în mod deosebit în anii din urmă, ca să se trimită la pedagogie, mai ales băeții mai slabi, — băeții naufragați în vre-un chip oarecare. Se înțelege, că sunt și destule excepții, — regula generală însă e aceasta. Ce crimă grozavă zace în această deprindere!

Inchipuți-vă că s'ar trimite la medicină numai elemente slabe și că, după câțiva ani, aceste elemente ar ajunge să practice medicina pe socoteala nefericite de pacienți. O astfel de situație ar produce o adevărată revoluție. Cum să-ți încredezi corpul tău bolnav îngrijirii cutărui doctor-meșter-ștrică? Așa s'ar întreba fiecare. Dar cine se gândește oare la aceea: cum să-ți încredezi sufletul copilului tău cutărui învățător-meșter-ștrică?

Dacă s'ar lua în seamă mai presus cultura sufletului și a minții decât bunăstarea trupului, rezultă dela sine că nu ne mai poate fi indiferent din ce elemente îi făurim pe viitorii făuritori de suflete, și că va trebui să căutăm a trimite la dascălie nu ce avem mai slab, ci ce avem mai bun.

Cum să devenim un popor mai luminat și mai bun, când creșterea noastră se depune, intenționat, tot mai mult în mâni nedestoinice?

Dacă deci li se poate da părinților un sfat bun, acum când mulți dintre ei sunt în pragul alegerii carierei pe seama fiilor lor, acesta e: faceți din copiii voștri cei buni, dascăli buni ai poporului! Fostiritatea o să vă pomenească numele cu evlavie.

Greutățile de susținere în seminar a elevilor pedagogi nu sunt mari, așa că și din acest punct de vedere e recomandabil ca părinții să-și trimită copiii la pedagogie. În anul școlar din urmă 35 de inși au avut ajutoare de câte 100 cor. dela P. V. Consistor, iar pentru viitor, conform unei hotărâri a sinodului

FOIȘOARĂ.

Incoronarea Regelui și a Reginei Angliei.

Joia, săptămâna trecută, s'a făcut în Londra încoronarea Regelui și a Reginei Maria, Soveranii Angliei, în prezența unui public enorm. Despre actul încoronării, dăm după alte gazete următoarele amănunțuri:

Vremea deși posomorâtă de dimineață, a fost favorabilă, căci a fost răcoasă și stropii căzuți din timp în timp au astâmpărat norurile de plumb ce le-ar fi ridicat oalăreții.

Încă din zori de zi mulțimea a început să se îndrepte către străzile, pe unde avea să treacă procesiunea, trenurile și metropolitanele expresse fiind puse în circulație dela orele 2 dim. Totuși mulțimea n'a ajuns proporțiile proorocite și entuziasmul n'a fost peste măsură de mare, tocmai din cauză, că lipsea cea parte a populației, care se manifestă șgometos la paradă. Causa este, că ziarele luându-se după indicațiile poliției, au înspăimântat lumea, că va fi strivită de vulg și lumea a fost mai înțeleaptă decât au socotit acei cari și-au format convingerea, că nu vor putea ține ordinea din cauza imbulzelei, și în loc să stea din picioare un sfert de zi și să acleme pe Rege și Regina, a pre-

ferat a folosi aceste zile de vacanță, retrăgându-se afară din Londra în localitățile climatice de-a lungul Tamisei, sau la malul mării... Aceasta nu vrea să zică, că n'a fost public numărös. Căci la orele 8 și jumătate, când am trecut dela Charing-Gross prin Whitehall spre Westminster Abbey, toate tribunele, balcoanele și ferestrele erau pline, numai trotuarele nu erau prea ticsite — lipsea poporul...

Ambulanța era foarte bine reprezentată, două mii de agenți erau împărțiți de-alung procesiunii. Ordinea era foarte riguros menținută de poliție, susținută de cordoanel de soldați așa, că circulația era foarte lesnicioasă.

Procesiunea către Westminster Abbey, s'a împărțit în trei grupe, în ordinea următoare:

Prima a părăsit palatul la 9.30 a. m. în frunte cu marele stat major, după care venea un escadron din reg. I. al gardei regle în frunte cu muzica. Urmau trăsuri cu reprezentanții regi și alți oaspeți. Se aflau reprezentanți ai tuturor caselor domnitoare, dintre cari am observat: A. L. R. Principele Ferdinand și principesa Maria a României, în aceeași trăsură cu prințul Alexandru al Sârbiei și prințul de Coroană al Danemarcei, prințul și principesa de Coroană al Germaniei împreună cu principele Iosef, Ferdinand Efendi și Arhiducele Carol Franz Iosef. Am-

bele trăsuri sunt primite cu entuziasm de public.

A. S. R. Principeasa Maria împarte salatări în dreapta și în stânga publicului, care aciamă călduros.

A doua a părăsit palatul la 10 ore și cuprinde familia regală. Principele Alexandru de Battenberg, ducesa de Teck, principele Maria Louise și Victoria de Schleswig-Holstein, principesa de Connaught etc., și apoi principesa moștenitoare a Angliei George, principele Henric Albert, principele de Walles și principesa Maria, cari stârneau pretutinderea ovațiunii nesfârșite.

A treia a părăsit palatul la 10.30 punct. În ea se aflau MM. LL. Regele și Regina, în trăsura statului, o podoabă prin sculpturile ei aurite trasă de 8 poney albi, urmată de adjutanții regali din toate armele, de generali de divizie, de feldmareșali, de stat major. Consiliul de armată și de adjutanții indiani. Ea trece la 11 ore prin fața parlamentului, stârnind entuziasmul privitorilor prin maiestrușii înfățișare și prin personalitățile din jurul Regelui, dintre cari Lordul Roberts este salutată cu ovațiuni ce nu mai continesc. La 11.15 a. m. Regele și Regina descind în fața Westminsterului, unde a avut loc încoronarea.

În fața de pornirea MM. LL. Regele și Regina dela palat, procesiunea religi-

oasă în frunte cu arhiepiscopul și episcopul asistent, erau în fața Westminster-Abbeyului, în partea de Apus, și la darea semnalului apropierea Maieștăților lor, însepe a se mișca către intrarea în biserică.

Regele și Regina sunt primiți în biserică de corul, care intonează psalmul:

„Am fost fericit când îmi spuseră, că vom intra în casa Domnului”. Ei trec și suie scările la tronurile lor, își fac închinăciunea și îngenuchind pe soarele așezate în fața tronurilor regale, în partea de sud a sf. altar, se roagă un timp și apoi se așază la locurile lor.

După aceea arhiepiscopul se întoarce către răsărit și apoi împreună cu marele cancelar, marele șambelan și marele maestru de ceremonii se duse spre celelalte părți ale podului și vorbi publicului celor 7000 ofițieri cu voce tare. Poporul se scula de pe scaun și se arătă regelui în fiecare punct cardinal și arhiepiscopul recunoscu pe Rege, în timp ce publicul îl aclamă șgometos câteva minute strigând: „Dumnezeu binecuvintează pe Regele George!” Trompetele răsuna afară, publicul intonează „Trăiască Regele”. Biblia și Sf. Caliciu sunt puse pe altar de episcopul care le-a purtat.

Lorzi și alții care prezentă arhiepiscopului, pie de altar și le prezentă arhiepiscopului,

din anul acesta, numărul ajutoarelor se va spori în mod esențial, așa ca cel puțin jumătate din elevi să primească ajutoare de câte 100 coroane.
Dr. Onisifor Ghibu.

Fundațiunea Dr. Ioan Mihiu.

În vara anului trecut domnul Dr. Ioan Mihiu, mare proprietar în Vinerea a surprins în mod foarte plăcut lumea românească, cu o fundațiune de 25.000 cor. făcută în scopul ajutoarelor ziariștilor români din Ungaria. Fundațiunea a pus-o domnul Mihiu sub administrarea unei epitropii proprii, compusă din membrii următori: Vasile Goldiș, Dr. Valer Branise, Dr. Ioan Lupas. Ioan Agârbiceanu și Octavian Goga. Epitropia a compus, în înțelegere cu marele donator, literile fundamentale ale fundațiunii, cari prezentate guvernului, au fost provăzute cu clauzula de aprobare din partea ministrului reg. ung. de interne, sub numărul 47386/1911 IX, astfel, că noua instituțiune românească își poate începe acum activitatea. Literile fundamentale sunt următoarele:

Literile fundamentale

ale fundațiunii lui Dr. Ioan Mihiu, proprietar de pământ în Vinerea, pentru ajutoare ziariștilor români din Ungaria.

§. 1. Dăruiesc 25.000 (douăzeci și cinci de mii) coroane la fondul, ce se va înființa pentru ajutoare ziariștilor români din Ungaria.

§. 2. Numele fundațiunii va fi: „Fundațiunea pentru ajutoare ziariștilor români din Ungaria“.

§. 3. Scopul fundațiunii este: a) ajutoarea materială a acelor ziariști români din Ungaria, cari după o activitate ziaristică, cinstită și cu rezultat, de cel puțin 10 ani, fără greșala lor proprie prin morbi ori bătrânețe au devenit incapabili de a munci și a câștiga; b) ajutoarea văduvelor fără avere și a orfanilor de ziariști; c) ajutoarea materială a acelor ziariști români din Ungaria, cari în scop de a studia fac călătorii în străinătate.

§. 4. Avera fundațiunii de prezent costă din cele 25.000 (douăzeci și cinci de mii) de coroane bani gata, dăruiați de mine, care sumă se află depusă spre fructificare la institutul de credit și economii „Ardeleana“ din Orăștie.

§. 5. Alimentarea fundațiunii se face în modul următor: a) prin capitalizarea unei a patra parte a dobânzii anuale a fondului; b) prin contribuiri benevole în acest scop; c) prin venitele conferențelor, festivalelor și petrecerilor aranjate în favoarea fondului; d) prin eventuale cotizații ale ziariștilor și ale proprietarilor de ziare.

§. 6. Administrarea fondului se va face prin o epitropie compusă din 5 membri.

Fundatorul în prima epitropie denuște de membri pe Vasile Goldiș, secretar al Consistorului gr. or. român din Arad, dr. Valer Branise, ziarist locuitor în Lugos, dr. Ioan Lupas, protopop gr. or. român în Săliște, Octavian Goga scriitor locuitor în Sibiu și pe Ioan Agârbiceanu, scriitor, preot gr. cat. român în Orlat.

§. 7. Locurile de membri, devenite vacante prin moarte ori abdicare le îndeplinește însăși epitropia prin membri noi.

oare le dă decanului dela Westminster și le așează în altar.

Apoi doi episcopi cântă litania și după ea urmează sf. împărtășire.

După octirea sf. bibliei, ascultată de Rege și Regină în picioare, se intonă Crezul și apoi unul din episcopi ținu o foarte emoționantă predică în timp ce Regele purta capela de velvet roșu cu indoiturile de ermechin. La dreapta lui stă episcopul de Durham, și după el în aceeași parte Lorzii purtători ai spedelor, la stânga lui episcopul de Bath și Wells și marele șambelan. În partea de nord a altarului stă arhiepiscopul în scaunul de velvet purpuriu și ceilalți episcopi în jurul lui.

După terminarea predicii arhiepiscopul se îndreaptă către Rege și-i luă jurământul cu o carte în mână, pe care după ce isoalește, Regele o sărută și apoi se sculă și descoperit în fața altarului făcu jurământul solemn, ținând sf. biblie într-o mână.

A urmat ungera. Intors la scaunul său, Regele împreună cu Regina ingenuche și arhiepiscopul începu imnul „Veni Creator Hymn“, pe care-l intonează corul.

După rugăciunea spusă de arhiepiscop, în care timp Regele desbrăcat de roba roșie de către marele șambelan, se duce înaintea altarului, se așează pe scaunul Regelui Eduard, unde este uns, după care este îmbrăcat în Colobium Lidomi și Supertunica.

§ 8. La caz de lipsă epitropia se poate întregi încă cu doi membri, pe cari fi vor designa pe timp anume determinat ziariștii activi.

§. 9. Epitropia fundațiunii este îndreptățită, dacă va afla de bine, să predeie administrarea fundațiunii ori asociațiunii ziariștilor români din patrie, dacă o astfel de asociațiune s'ar institui legalicește, ori unei alte asociațiuni culturale române din patrie legal instituită, dar numai cu aceea condițiune, ca averea fundațiunală să fie deplin asigurată și scopul ei să rămână neatins.

§. 10. Îngrijirea valorilor fondului precum și purtarea contabilității sale se va face în mod gratuit prin institutul de credit și economii „Ardeleana“ din Orăștie.

§. 11. Ajutoare din fond se vor împărți numai atunci, când capitalul fundațiunii va fi ajuns la suma de 50.000 (cincizeci mii) de coroane.

§. 12. Atât în cauze procesuale, cât și sfără de proces, fundațiunea va fi reprezentată prin epitropia sa administrativă.

§. 13. Membrii epitropiei prin aceste litere fundamentale cu înscăltarea lor recunosc primirea averii fundamentale și se declară gata de a administra fundațiunea pe lângă responsabilitate materială.

§. 14. Când averea fundațiunii va ajunge la suma de 50.000 (cincizeci mii) de coroane, epitropia va stabili procedura la ajutoare prin regulamentul special.

§. 15. Aceste litere fundamentale se compun în 4 exemplare originale dintre cari unul (1) se păstrează în arhivul ministerului reg. ung. de interne, unul (1) la fundator, unul (1) la epitropia fundațiunii și unul (1) la institutul de credit și economii „Ardeleana“ din Orăștie.

Declarațiunile unui pretendent.

— La criza din Franța. —

Marele ziar parisian *Figaro* a trimis un raportor la Londra pentru a afla părerea principelui Napoleon asupra mișcării așa numiților plebiscitari din Franța. Principele, care dorește să restaureze tronul împărătesc prin un vot dat de națiunea întregă, s'a exprimat foarte obiectiv și în spirit cu totul modern despre planurile sale și despre situațiunea republicii actuale.

Întâi de toate prințul a declarat, că nu ține să facă opoziție cu orice preț. Nu-i place anarhia și nu face politică incendiară. Nici odată nu se va întovărăși cu aceia, cari compromit interesele naționale și stingherese activitatea guvernului. Lucrul cel mai sfânt pentru principe este liniștea și fericirea Franței.

Dar este de părere, că în Franța sistemul parlamentar a atins ultimul grad al dezvoltării sale. Camerele nu mai pot vota nici budgetul. A sosit epoca unei complete destrămări: greva poștelor, revolta din ținuturile Marne și Aube, scandalurile neîntrerupte în toate ramurile de administrație. Franța se prăpădește în lipsa de autoritate și în urma ideilor de democrație sau talmăciită.

Plebiscitarii nu doresc biruința unui partid; ei fac apel de înfrățire la fiecare francez, care recunoaște suveranitatea poporului, trebuința unei autorități tari naționale, ce nu este supusă intrigelor și capriciilor parlamentare. Numărul francezilor, cu astfel de sentimente, este foarte considerabil: aceștia trebuie să se cunoască între sine și să ia o hotărâre.

Apoi urmează prezentarea pintenilor și a sabiei regale. Pintenii aduși din altar de dezanul dela Westminster, sunt dați marelui șambelan, care după ce atinge cu ei călcăiul Regelui, îi înapoiază la altar. Lordul care poartă sabia regală o predă marelui șambelan, primește dela el în locul ei o alta, într'o teacă de velvet, destinată de a fi încins regele cu ea, și apoi o înapoiază arhiepiscopului, care i-o înmânează după ce o reia dela altar și i este încinsă de marele șambelan. Regele se desoinge și ducându-se spre altar oferă sabia, și apoi Peer-ul care a primit-o la început dă 100 shilingi și-o răscumpără dela decanul bisericii și o poartă în tot timpul ceremoniei scoasă din teacă.

După aceasta Regele este investit cu roba regală și el dă inelul său decanului bisericii, care l pune în altar. Apoi urmează investitura „per Annulum et Baculum“. Arhiepiscopul pune inelul în al patrulea deget al mâinei drepte a Maiestății Sale, decanul aduce sceptrul cu cruce și oel cu porumbel la arhiepiscop, care prezentă Regelui pe cel dintâi în mâna dreaptă zicându-i:

„Primește sceptrul regal, semnul puterii regale și al justiției“.

Și pe cel de al doilea în stânga.

Apoi regele, în scaunul Regelui Eduard este încoronat în aclamațiunile entusiaste ale publicului. În acest moment

Principiile își asemănează politica, ce trebuie să o urmeze, cu politica consulului Bonaparte, care a confirmat părțile bune ale revoluției, dar a înlăturat exagerările ei. Consulatul a întemeiat astfel de instituțiuni, în care Franța a trăit în decurs de o sută de ani, și mai trăește și astăzi; fi-rește, unele sunt învechite, însă spiritul din care au izvorit, este și astăzi un îndrumător sigur al țării.

Trebuie să se sfârșească epoca de anarhie și teoriile de ură și ostracism. Toți francezii cu bun simț să se unească, să uite greselile vechi și să lucreze împreună pentru fericirea patriei.

O serie lungă de probleme nouă așteaptă deslegare. Trebuie creată o nouă legislațiune a muncii. Muncitorii au dreptul de a se organiza. Greva este o armă, dar nu este o deslegare: greva a deslănțuit războiul de clase cu toate mizeriile sale. Cea dintâi problemă este a lucra în interesul păcii dintre clasele sociale. E adevărat, că și guvernele republicii stăruiesc pentru pacea aceasta; însă năzuința lor este zădarnică, pentrucă exagerarea parlamentarismului a nimicuit autoritatea acestor guverne.

Franța are trebuință de un guvern al concordanței și al activității. Neînțelegerile dintre partide au înveninat viața zănică, până și în satul cel mai neînsemnat; acestor neînțelegeri trebuie să li se pună capăt. Guvernul să lucreze liber, independent, cu stăruință și fără părtinire. Aceasta este ținta napoleonizilor. Pentru ei e de mai mare importanță reforma așezămintelor, decât schimbarea de persoane.

Principiile nu are împrejurul său un stat mejor, setos de putere și poziție; și când odată democrația franceză îl va chema în fruntea țării, atunci va governa cu bărbăți de stat cinștiți și experimentați, luați și din mijlocul republicanilor.

Izvorul bogăției din Franța este nesecat. Ii lipsește numai un guvern, care să știe valoriza comorile sale. Sufere de orize, dar va ieși victorioasă dintr'însele, cum a ieșit totdeauna până acum. Anarhia a deșteptat reacțiunea. Dar nici reacțiunea nu e deslegare.

Numele lui Napoleon este un program. Principiile nu pretinde dreptari dinastice; și el este un fiu al Franței moderne, e credincios tradițiilor care s'au înrpat în revoluție: suveranității națiunii, egalității civile, libertății constienții, progresului social. Urmasul lui Napoleon stă departe de orice jacobinism. Nu cunoaște și nu ar tolera prigonirile politice.

Pătruns de intențiile acestea a studiat condițiile, în care ideile napoleonice se pot aduce în armonie cu necesitățile timpului prezent, cu dezvoltarea societății moderne, cu progresul democrației și liberal.

Franța nu suferă un tiran, dar așteaptă cu nerăbdare un conducător: este treaba ei să-și aleagă în libertate persoana acestui conducător.

Plebiscitarii vrea un revoluție, ci evoluție. Un guvern care guvernează; și de aceea are să i se dea stăpânirii o autoritate, prin care să aibă tăria de a apăra binefacerea libertății și ale progresului.

Țara voește să trăească și să meargă înainte. Și pierzând iluziunea demagogiei, depărându-se de reacțiune, se va rein-torace la principiile mari, reprezentate de numele lui Napoleon.

solemn trompetele răsună afară și loviturile de tun vestesc pretutindenea îndeplinirea marelui act.

După aceasta i se prezentă biblia și apoi e binecuvântat și în sfârșit intronat, după care toți înalții oaspeți prezentă omagiile lor Regelui. Poporul strigă afară: **Trăiască Regele!**

Urmează încoronarea Reginei. Ea se scoală și se duce la altar, asistată de 2 episcopi și ingenuche, în timp ce arhiepiscopul spune o rugăciune. Apoi e unsă, i se înmânează inelul și e încoronată, în urmă i se dă sceptrul și alte ornamente. După aceasta trece pe lângă tronul Regelui, se apleacă reverențios în fața lui și e condusă la tronul ei, fără altă ceremonie.

În urmă Regele și Regina primesc sfânta împărtășanie.

Apoi Maiestățile Lor, Regele purtând în mâna dreaptă sceptrul cu crucea, Regina de asemenea trec prin publicul ales, care-i acclamă călduros și se uroă în trăsură statului.

La orele 2 procesiunea pornește în ordinea inversă a sosirii, MM. LL. Regele și Regina fiind în fruntea ei. Ea trece prin șaruarul parlamentului în Whitehall, de acolo prin Pall Mall, Str. Sf. Ion, Picadilly și Constitution Hill, spre palatul Buckingham, unde ajunge la orele 3.10.

Act de recunoștință.

Din prilejul „Convenirii noastre sociale“, aranjate la 11 Iunie (z'ua primă de Rusalii), cu scop de a sări în ajutorul fraților din Broșteni, nenorociți prin foc, au binevoit a-și răscumpăra biletele de intrare: Dr. Liviu de Lemeray, avocat cu 5 cor.; Ioan de Preda, advocat cu 4 cor.; Paul Munteanu, c. și r. colonel penz., Romul Perian, cassarul Roun. rom. agricole și Vas. Gămulea, funcț. de bancă penz., cu câte 1 cor., ear suprasolventi au fost Ion Precup, contabil, Constantin Ban, măestru curelar și Victor Păoală profesor, cu câte 1 cor.; Ioan Ursu de margine, inginer de comsație, P. Ilieș, compactor (Orăștie), Petru Bota, croitor, Petru Cosciuc, funcț. penz. (Medias) Stefan Toth, croitor, cu câte 2 cor.; Petru Stângu, func. de bancă (Orăștie), cu 3 cor.; Nicolae Bordea, cizmar, cu 30 bani.; Emil Petruț, măsar, cu 20 bani, ear cu pălăria „Dumnezeu vede“, purtată de subscrisul prez'dent dela om la om s'a adunat 19 cor. 08 bani.

Din venitul curat am trimis pe calea dlui protopresbiter Avram Păcurariu din Merourea Românilor nenorociți din Broșteni 60 cor.; apoi am adus la fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 50 cor.; fondului Episcopului Nic. Popea pentru masa învățăcoilor meseriași cor. 20-96; fondului And. baron de Șguna pentru ajutoarea văduvelor și orfanilor cor. 19.08 adunați cu pălăria „Dumnezeu vede“; fondului jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbăților binemeritați ai meseriașilor, cor. 20 și fondului steagului cor. 10.

Aducem cele mai sincere mulțămite tuturor acelor, cari contribuind în mod generos la buna reușită și a acestei întreprinderi, menite a întări clasa noastră de mijloc, au adus denarul lor în folosul celor mai avizați la ajutor dintre noi.

Sibiul, din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ ținută la 27 Iunie 1911.

Vic. Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

Serbare jubilară la școala Asociației.

Sibiu, 30 Iunie 1911.

(e) S'a împlinit în anul acesta un pătrar de veac dela înființarea școlii civile de fete cu internat a „Asociațiunii“.

Direcțiunea institutului, din acest prilej, a întocmit o frumoasă serbare jubilară, care s'a început miercuri seara în 28 Iunie n. cu un concert și reprezentație teatrală. Producțiunea s'a dat în sala festivă a Muzeului, din partea elevelor școlii de binevoitorul concurs al unei foste eleve a institutului, al doamnei *Veturia Triteanu*.

În programa concertului și reprezentației teatrale se cuprindeau: compoziții de Weber (avertura din *Freischütz*), Iacob Murășanu (Cimpoiul), Mendelssohn (Rondo capriccioso), Chovân (Danses roumains) și Reinhold (Impromptu). Toate aceste bucăți au fost executate la pian cu îndemănare și zel de mâinile mici și sprintene ale elevelor.

S'au jucat două piese teatrale: *Urmările unei minciuni* și *Artistele*, traduceri, de conținut instructiv și potrivit pentru școală. La tălmăcirea pieselor teatrale, jucate de copii, de sigur nu putem pretinde prea mult. Dar pe lângă toată stângăcia, cu care ne am deprins la reprezentațiile de diletanți, am observat la unele eleve și oarecare siguranță și istețime în mișcările pe scenă și în rostirea corectă a frazelor. Piesele au plăcut, cu deosebire cea din urmă.

Doamna *Veturia Triteanu* a reapărut în sala Muzeului, unde mai înainte dobandise adese flori și lauri, și a fost primită cu însuflețirea din alți ani. A cântat marea arie din *Samson și Dalila*, de Saint Saëns, și câteva cântece românești, care, în urma aplauzelor șgomotose, au trebuit să fie repetate. Dăgara Cornelia Man a susținut acompaniarea discretă la pian.

Atât aria, cât și cântecele au fost executate cu temperamentalul cunoscut al doamnei Triteanu. Vocea cântăreței a căștigat în nuanțare, întrebuițarea tonurilor ni se pare astăzi cu mult mai stăpânită și simțul muzical mai învederat; — încoolo a rămas tot soprana de mare întindere și cristalină, care a fost apreciat în modul cel mai favorabil și de criticii muzicali străini și dificili. Noi constatăm cu satisfacție faptul, că un dar și un talent românesc a putut ajunge atât de departe, încât într'o sală puțin smulge cu ușurință flori de plăcere dela toți cei iubitori de artă.

Concertul a fost onorat cu prezența fruntașilor români sibieni, domni și dame, precum și a părinților elevelor sosiți din departări, ba au fost de față și scriitorii iubii ai neamului: domni Vlehuță, Iosif și Eftimiu, veniți din București.

Joi în 29 I. c. la orele 11 a. m. s'a continuat în aceeași sală serbarea jubilară și s'a făcut încheierea festivă a anului școlar cu următorul program:

Corul elevilor, condus de dâora *Delia Olariu*, a intonat imnul de Beethoven: „*Mărire lui Dumnezeu în natură*“.

A urmat apoi cuvântul dlui *Dr. Vasile Bologa*, care a citit Istoricul înființării și dezvoltării școlii de fete cu internat a Asociației, arătând o deamăruntul jertfele ce s'au făcut pentru înființarea și susținerea acestui institut de învățământ.

Programa s'a terminat cu două coruri pentru 3 și 2 voci: *Dor de sat* de Gh. A. Dinicu, și *Hora Severinului* de L. Wiest, cântate tot de elevi. Serbarea s'a sfârșit la orele 12 și jumătate. La sărbare a participat și de astădată un public numeros și ales.

NOUȚĂȚI.

Lămuririle părintelui V. Mangra. Am publicat în numărul trecut lămuririle părintelui Arhimandrit *V. Mangra*, pe răspunderea sa proprie, fără a ne identifica cu ele, lucru pe care din scăpare de vedere nu l-am spus în numărul trecut, în nota obișnuită. Suntem acum autorizați să declarăm, că nici comisiunea administrativă a tipografiei arhidiecezane, ca proprietară a acestui ziar, nu se identifică cu ele.

Adunare generală anuală. Societatea *Transilvania* din București, pentru ajutorul studenților și elevilor meseriași români de peste munți, a ținut Dămăneacă adunarea generală anuală, în care s'au citit și aprobat rapoartele comitetului și al comisiunii censorilor. Societatea are un capital de aproape 242 mii de lei. Budgetul s'a ridicat la cifra de 14000 de lei. Preșdinte s'a ales dl I. Bișnu, vice preșdinti dnl P. Gârboveanu și Gr. Angelo.

Turneu artistic. Societatea pentru fond de teatru român a organizat, cum am anunțat, un turneu artistic pentru mai multe orașe locuite de români în Sătmăreș, Bihor, Maramureș și Dobâca. La acest turneu vor participa persoanele următoare: dâora Anicuța Voileanu, care a terminat conservatorul de muzică din Viena, dâorele Aurelia și Eugenia Poparadu, două bune diletanțe, dl Ionel Crișianu, cunoscutul bariton și dl Const. Calmuschi, comic apreciat. Conducerea turneului este încredințată dlui Aurel Bănuț. Vor fi recitari, se va cânta la pian și din voce, și se va juca teatru. Piesele teatrale, care au să fie reprezentate, sunt următoarele: *Bucătăreasa*, *Carlositate* femească, *Rococo*, *Unica fiica și Jertfa*. Producțiunile se vor ține în ordinea următoare: la Beiuș (în 2 Iulie n.), Oradea-mare (9 Iulie) Seini (12 Iulie), Baile Paveleanne lângă Sighet (16 Iulie), Vișeu-de-sus (23 Iulie), Șomcuta mare (29 și 30 Iulie), și în Lăpușul unguresc (2 August n.).

Numire. Excelența Sa, domnul general de cavalerie *Iosif Gaudernack de Kisdemeter*, comandantul corpului 12 de armată austro-ungară din Sibiu, a fost numit, din partea Majestății Sale, comandant al garnizei maghiare, în locul decedatului general *Nyiri*, fost și ministru al apărării țării, iar comandant de corp la Sibiu a fost numit generalul *Hermann Kövess de Kövessháza*.

Bucurie și jale în casa domnitoare. Din Ischl se vestește, că arhiducesa *Maria Valeria*, fiica suveranului nostru, a născut Luni o fetiță. Bucuria casei domnitoare însă n'a fost de lungă durată; căci nou născuta a înțetat din viață în aceeași zi.

Concertele de Joi seara. Cu ziua de ieri, Joi, orchestra orașului Sibiu și-a reincept concertele de Joi seara. Concertele se țin în grădina Hermann. Inceputul la 8 ore. Programă variată și interesantă. Lume multă.

Caz de moarte. A răposat în castelul Moncalieri principesa *Clotilda de Savoia*, fiica lui Victor Emanuel II, soara regelui Umberto, și deci matusa actualului rege al Italiei Victor Emanuel III. A fost soția principelui Napoleon, mort în 1891. Principesa Clotilda lasă trei copii, dintre cari unul, Victor Napoleon, este actualul pretendent bonapartist la tronul Franței.

Rămas bun scenei. Celebra Eleonora *Duse*, cum se scrie din Italia, are să se retragă la moșia sa de lângă Ravenna, zicând adio teatrului.

Mulțămire. Ilustrul Domn *Vasile de Stroescu* a dat pentru școala confesională gr. ort. română din comuna Măierău, tractul Turde, suma de 500 coroane, pentru care faptă marimimoasă îi exprim în numele comitetului par. cele mai călduroase mulțămiri. Aduc mulțămiri și lui *Ioan Nap*, din Măierău, care a dăruit un fânățu lângă cimitierul comunal, în preț de 140 cor., apoi văduvei *Susana Cremene* din Gârbău, care a cumpărat un rând de vestimente bis. în preț de 70 cor. Măierău, la 21 Iunie 1911. *Gavriil Micu* paroh gr. ort. român.

Veste bună dela Brad. Dapă-ee — de un timp încoace suntem obișnuiți a auzi câte o veste rea dela Brad, — de data aceasta auzim o veste îmbucurătoare, și anume: cu începutul de 20 August st. n. se deschide în Brad o librărie românească, sub numele de „*Minerva*“, care va fi asortată cu tot felul de cărți (atât de rugăciuni și școlare, cât și literare), precum și cu revizite pentru școale, cancelarii, birouri etc. Cu un cuvânt va fi pusă în buna poziție pentru a putea servi intereselor școlare și ale inteligenței din acele părți. E datorința fiecărui carturar să sprijinească această întreprindere românească.

Inecați. Regimentul nr. 21 de hotezi face manevre la Dej. Când soldații s'au dus Marți d. a să se scalde în Someș, ourentul apei a răpit cu sine opt feciori, dintre cari trei inși au fost scăpați, iar cinci s'au înecat.

Un nou fel de capelă. În Anglia s'a construit o capelă pe roate, care se poate mișca cu ajutorul unui motor. Capela aceasta, care va servi pentru scopurile misiunilor, a fost sfințită zilele acestea prin arhiepiscopul de Westminster. Partea din afară a capelii seamănă cu un vagon de transport, și are de fiecare latură câte două ferestri; interiorul este provăzut cu un mic altar pentru celebrarea liturgiei, care poate să fie ascultată de câte doisprezece credincioși stând în genunchi.

Mulțămire. Credincioșii bisericii noastre din Adămuș, Ilie Lup, cu soția sa *Reveca* și *George Dragomir* cu soția sa *Ana*, au cumpărat pe seama bisericii gr. ort. române din Adămuș un prapor în preț de 30 coroane, pentru care faptă frumoasă le aduc mulțămire. *George Marian*, preot.

Automobil atacat. Un mediu din Oradea-mare, împreună cu familia sa, se întorcea către casă, venind în automobil dela baile Felix din apropierea Oradiei-mari. Pe drum mașina a nimerit într-o turmă de vite. Un taur, la șgomotul automobilului, s'a înfuriat și s'a repezit cu coarnele la mașină. Ciocnirea a fost atât de strănică, încât animalul a rămas mort pe loc, iar automobilul s'a resturnat în șant. Toți călătorii din trăsura răsturnată au fost răniți.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajutorarea copiilor de Moți aplicați la meserii, al „Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu“ au mai dăruit: *V. Taffan*, I. Popescu, *A. Joandrea*, *T. Chioreanu*, *Il. Boia*, *O. Comșe*, *E. Muscă*, sodali lăcătuși, *I. Teodor*, grădinar, *N. Barna*, *D. Căianu*, *Nic. Mera*, sodali pantofari, *I. Chidu*, sod. pietar, *Nic. Chirca* și *T. Bojiță*, sod. rotari, *Laz. Hedu*, sodal zidar, *G. Limpede*, sod. cismar, *Victor Maniu*, frizer, *I. Moldovan*, zidar, *I. Săucea*, sodal măsar, *I. Tatu*, s. croitor, fiecare câte 20 bani, *M. Făroas*, sod. alămar, *I. Maier*, sodal măsar, câte 40 bani, *Gav. Costin*, sod. măsar, *I. Goța*, sodal faur, *C. Marou*, sod. lăcătuș, câte 30 bani, „Societatea Coroana“ 22 bani, dâorele *Simion* 60 bani, *Nicolae Stanciu* și comp. *Petru Monda*, mehanici, *I. Roman*, frizer, *I. Hira*, *P. Bota*, croitori, *T. Moldovan*, *V. Bar*, cismari, Com. Mânzat, măcelar, câte 1 cor., *Stefan Moga*, frizer, 2 cor., *P. Mihăițan*, pantof. 50 bani, *Val. Literat*, par., Luța 40 bani, 20 copii de școală din *Feldioara-Brașovului*, cercetând cu învățătorii lor *Reuniunea*, la pâlăria „Dzeu vede“ au dat 64 bani, *Ioan Sporia*, director școlar. *N. Ilie*, *L. Dima*, învățători (*Feldioara*), *Vas. Creangă*, inv. (*Sân-petru*), *I. Alexandru*, par. (*Ilimbav*), câte 1 cor. și *Maria T. Pârnu* (*Feldioara*) 40 bani, *Dr. Nic. Cristea*, advocat, *Oane*, în amintirea prietelui său prof. *A. Bratu* 5 cor., *I. Podes*, paroh (*America*) 2 cor. *Starea fondului* 747 cor. 54 bani. Pentru prinos aduce mulțămire în numele comitetului: *V. Tordășianu*, prezid.

Concurs. Fostul profesor de limba și literatura română la universitatea din Budapesta, domnul *Ioan Ciocan*, a făcut cu ocaziunea trecerii sale la pensie o fundațiune în scopul, ca din interesele ei tot la doi ani să se dea câte un premiu de 240 coroane, celui ce va prezenta lucrarea cea mai bună despre vre-un subiect stabilit din partea profesorului de limba și literatura română la univesitatea din Budapesta, îndreptățit să facă decernerea premiului. Primul premiu din fundațiunea *Ciocan* se va decerne anul viitor 1912. Subiectul e: „*Increștinarea Românilor*“, studiu din istoria limbii, având în vedere tradiția, limba bisericească și raporturile canonice și ierarhice, în cari a stat biserica românească cu bisericele: latină, grecească și slavonă. Lucrările scrise în limba română au să fie prezentate la concurs până la 31 Martie 1912.

Mulțămire. Aduc și eu mulțămire marelui mecenat *Vasile de Stroescu*, pentru ajutorul de 500 coroane, trimis comunei bisericești *Țelina*, din tractul *Sighișoara*, pe seama școlii noastre confesionale. *Țelina*, 14 Iunie v. 1911 *N. Enciu* preot gr. ort. român.

Din tractul Agnitei ni se scria următoarele: „La stăruința *P. O. Domn Ioachim Muntean*, protopresbiter al tractului *Agnita*, s'a pus basă unei înșotiri de ajutoare în cas de moarte în protopopiatul gr. ort. român al *Agnitei*. Membrii ei sunt: preoți, învățători și economi fruntași, iar scopul înșotirii este, ca „din fondul creat și susținut de ea să se distribue ajutoare în bani la cas de moarte, ca membrilor să li se poată face înmormântare cinstită și corăspunzătoare poziției ce o au ocupat fiind în viață. Ea numără peste 60 membri și se vor mai face sigur, căoi scopul ei umanitar este vădit. Vineri, în 10 Iunie a. c. și-a ținut această înșotire adunarea ei de constituire, având să aleagă 6 membri în comitet. Au fost aleși: *Nic. Gavres*, *Ioachim Părău* și *Ioan Savu*, preoți, *Alexandru Bărsan*, *Zsharie Muntean*, învățători și *Simeon Vecerzanjan*, proprietar“. Dorim prosperare întreprinderii folositoare.

Birou de informații în Budapesta. Atragem atențiunea publicului cetitor asupra inseratului cu titlul de sus din numărul nostru de astăzi.

Atragem atențiunea Onor. public asupra anunțului *Sam. Wagner* de pe pagina a patre.

Răspuns la întîmpinare.

Onorată Redacțiune! În nr. 65 al „*T. Rom.*“ ați binevoit a da loc întîmpinării domnilor profesori din Brad, drept răsău net la corespondența mea din nr. 57 al „*Tel. Rom.*“ La rândul meu vin a constata următoarele:

1. Descoperirea neînțelegerilor ivite între domni profesori nu o am făcut sub masca, ci sub durerea ce o am față de gimnaziu, și pentru curmarea răului ce aduc aceste certe, altcum recunoscute cam în întregime și de domni profesori în întîmpinarea lor.

2. E drept, că publicul românesc dela noi, ba din țara întreagă își dă bucurios obolul său pentru înaintarea gimnaziului, numai cât în timpul din urmă publicul s'a cam înstrăinat, din cauza certelor dintre domni profesori.

Apoi dlor profesori! Ce e mai periculos pentru existența gimnaziului din Brad, denunțările reciproce pe la procuratură, guvern, judecătorii etc., ori desvălirea răului în fața tribunalului românesc? Doar menirea presei e îndreptarea pornirilor rele!

3. Cumcă din cauza certelor dvoastre și-au dat abdicerea din comitetul gimnazial domni: *Dr. Ioan Pap*, *Dr. Teodor Papp* și *Dr. Nerva Oncu*, dovedesc cu toți membrii reprezentanții gimnaziale și nu cu „slove“, căoi lucrul s'a întîmplat în plenu sedinței represent. gimn. din 21 Mai a. c., prin urmare pot vedea chiar cu'actul luat în cauză.

4. Partea „leului“ nu vreau să o disout, că o știe tot *Zarandul*, ba și mai departe, până peste hotare.

Vedeți dar dlor profesori, că gânduri bune și date esacte am prezentat on. public cetitor, căoi de ar încape în sufletul meu numai un picur de răutate, altcum aș fi putut tracta cauza. De ce cerul, că aceste șire să aducă mult dorita pace și bu-neînțelegera. Vă salut cu respect.

„Zărândeamul băstinaș“.

Poșta ultimă.

Alegerea din Vinț.

În contra alegerii de deputat din cercul electoral al Vințului de jos, Români au înaintat recurs la *Curie*, și *Curia*, cum se știe, a ordonat cercetare. Cercetarea a fost efectuită din partea unui jude regeșc dela tabla din Cluj. Cercetarea a durat șapte săptămâni, și Luni a fost terminată. Ca rezultat al ei dă o foaie litografiată din Budapesta faptul, că situația e favorabilă pentru petenți, întrucât multe din punctele lor gravaminoase au fost dovedite, pecând punctele și afirmările din petiția contrarilor nu au primit nici o bază în datele adunate de judele investigator. Actele vor fi trimise acum în curând *Curiei*, care se va pronunța asupra alegerii. Candidatul Românilor la Vinț a fost domnul *Dr. Iuliu Maniu*.

Poșta redacției.

Dlui I. P. în *S.* Adresa cerută nu ție-o putem comunica, pentru că nici noi nu o cunoaștem. De unde se află, a plecat, nu se știe, că unde.

Cărți și reviste.

Candela, foaie bisericească literară, nr. 6 din Iunie 1911 cuprinde: *Profetul Malachia*, de *Dr. S. O. Isopescu*. *Virtutea creștină*, de *C. Morariu*. *Istoria patimilor Domnului nostru Isus Cristos*, de *I. Bucevșchi*. *Pareneză*, de *C. Urechie*. *Text rusesc*. *Scurte comunicări*. *Intrebări și cazuri pastorale*. *Cronioă*. *Bibliografie*. — Abonamentul 8 cor. pe an, 4 cor. pe jumătate de an. Administrația: *Cernăuț*, strada *Baltinestor* nr. 8.

„*Minerva*“, institut de arte grafice și editură, societate anonimă în București, a scos din tipar încă următoarele cărți bune românești: *Fantome de D. Anghel*, preț 2 lei, și din biblioteca „*Minervei*“ broșurile: *Pescariul și sufletul seu*, de *O. Wilde*, trad. de *D. Anghel*, *Inima de mamă*, de *I. Ciocărlan*, *Successul în viață*, de *E. Tailler*, *Maestrul Adam Calabrezul*, de *Al. Dumas-Tatăl*, *Grecia de azi*, vol. I. și vol. II de *E. About* trad. de *N. Pandelea* și *Doamna Elzen*, de *H. Sienkiewicz*. Fiecare broșură costă 30 de bani. Comande se pot face și la librăria arhidiecezană din Sibiu.

Anuarul XXVII al Institutului teologic pedagogic al arhidiecezei ortod. române transilvane în Sibiu pe anul școlar 1910/11, publicat de *Dr. Eusebiu R. Roșca*, director. — Cuprinde o lucrare scrisă de profesorul *Dr. V. Stan*, care apreciază activitatea repausatului profesor seminarial *Dr. P. Șpan*. Urmează cuvântarea funebraală rostită de directorul institutului la înmormântarea profesorului *Șpan*, împreună cu vorbirea unui elev din cursul teologic ținută tot la acest prilej. Din știrile școlare și cronica institutului aflăm, că obiecte de învățământ au propus afară de director 13 profesori. Elevi înmatriculați în secțiunea teologică au fost 86, în secțiunea pedagogică 122, laoltă 208 (și na 228 cum din greșală s'a strecurat la pag. 38). Din aceștia au părăsit institutul sau au fost eliminați 8 elevi. Biblioteca seminarială s'a sporit prin cărți parte cumpărate, parte dăruite, și numără astăzi peste 3300 de volume. În urma unui concluz al corpului profesoral din anul acesta s'a înființat pe lângă școala de aplicație a institutului un *Muzeu școlar*, cu scop ca elevii seminariali să-și înmulțească cunoștințele din studiile pedagogice; pentru acest muzeu s'au făcut mai multe oferte în bani și cărți școlare. În decursul anului școlar au vizitat institutul: *P. C. Sa Arhimandritul* și *Vicarul arhiepiscopesc Dr. Il. Pușcariu* ca reprezentant consistorial, *dl inspector reg. de școli al comitatului Sibiu Munka Sándor*, precum și *dl comisar ministerial Dr. Iosif Siegescu*. Școala de aplicație a primit o nouă organizație și a fost cercetată în șase clase de 32 de copii. Societatea de lectură „*Andrei Șaguna*“ a elevilor din secțiunea teologică a fost condusă de profesorul *Dr. A. Crăciunescu*, iar a celor din secțiunea pedagogică de prof. *Dr. V. Stan*. Biblioteca societății conține peste patru mii de volume.

Nr. 6685/1911. Bis. (208) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în **Cleveland-Ohio** (America) se publică concurs cu termen de 30 zile în foaia „Telegraful Român” pe lângă emolumentele acolo îndatinate.

Petițiile concursuale, instruite conform legilor în vigoare, aspiranții le vor așterne Consistorului în termenul deschis.

Sibiul, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 31 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 534/1910. (209) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia vacantă de clasa III **Lătoreni** din prot. Lupșa se scrie nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele conform normelor în vigoare sunt a se înainta subscrisului oficiu în termenul deschis.

Concurenții, — până inclusive 8 zile înainte de alegere, — cu previa înștiințare aici, se pot prezenta și în comună spre a cânta, resp. a celebra și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ofenbaia, 10 Iunie 1911.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 36/911. (204) 2-3

Publicare.

Comuna bisericească ort. română **Câmpeni**, dorind renovarea bisericii cu 6 icoane nouă, cu renovarea a 10 icoane vechi, cu pictarea interiorului și cu colorarea exteriorului etc. invită pe pricepătorii buni a se prezenta în 30 zile și a face oferte după ce va primi și alte deslușiri.

Câmpeni, 8 Iunie v. 1911.

Romul Furdul
preș. com. par.

Nr. 416/911. (207) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de parohii în comunele bisericești: 1. **Zam** cu filia **Tămășești**, parohie de clasa I-a, 2. **Sirbi**, parohie de clasa a III-a, 3. **Gialacuta** cu filiile **Cabești** și **Târnavă**, parohie de clasa a III-a și 4. Postul de capelan pe lângă nepuțiosul paroh **Alexandru Crișan** din **Godinești** cu filiile **Brașeu** și **Petrești**, parohie de clasa a III-a, protopresbiteratul Iliei se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele împreună cu acestea posturi sunt cele fasonate în coala B. despre ajutoriul dela stat; iar în ce privește pe capelan jumătate din toate venitele parohiale afară de congruă.

Privitoriu la parohia Zam intrucât nu vor fi concurenți cu calificațiunea recerută pentru parohia de clasa primă, se vor admite la candidare și concurenți cu calificațiune pentru parohii de clasa a II-a.

Petenții vor așterne suplicile concursuale conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterial subsemnat în termenul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Ilia, la 9/22 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiterial:

Zevedeiu Murășianu
protopresbiter.**Cancelarie administrativă și biuro de informațiuni**în **Budapesta.**

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocusuale, administrative și comerciale, mijloace împrumuturi personale, hipotecare și amortizațiune ieftin și în scurt timp; mijloace cumpărări, vânzări, exarândări de bunuri, mașini, motoare, și alte rechisite economice; finanțez parcelări de mori, experez ajutoare de stat pentru preoți, învățători, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuiesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipația pentru corespondență. (84) 13-

Dr. Constantin Manea,
advocat diplomat.

VIII. Aggteleki-u 10., l. 7. Telefon 171-27.

Caut un practicantcu 6-8 clase gimnaziale. — Reflec-
tanții să se adreseze la**Victor Pop**(206) 2-3 farmacist
Săliște (Szelistye, Szeben m.)**Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie**26 odăi aranjate foarte modern,
supraveghiare medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și
4-5 p. m.

[448] 27- Director-șef

Dr. Cosmutza.**Papier à Cigarettes****ABADIE**
PARIS

se capătă în toate tutungeriile.

124 b) 6-

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provinciile, m'am hotărât să deschid în **Budapesta** birou de informații și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în restimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgentez rezolvirea petițiilor. Vorbes în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvare favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

(140) 10-10 **L. Olariu,**
Budapesta, Lajos-utca 141 III/19.**Cura de băi****Előpatak (Vâlcele)**

să întrebuințeze cu mare succes contra boalelor de stomach, rinichi, uretru, matcă, ficat, splină, podagră și reumatism, stagnațiuni abdomenale, precum și toate acele maladii, cari devin din nervositate!

Cura de beut cu renumita apă vindecătoare de Előpatak, — în strânsă legătură cu alte mijloace de vindecare aflătoare aici: (Băi calde și reci, aplicațiuni de cură de apă, masage, gimnastică svediană, dietă potrivită), cu rezultate admirabile.

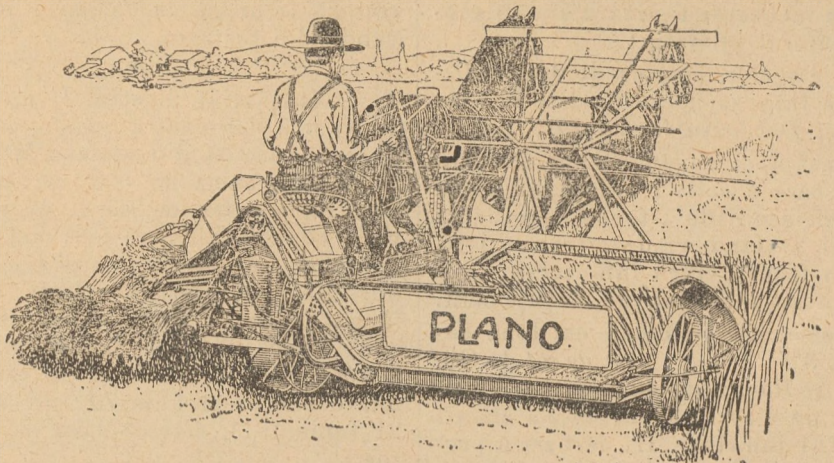
Sesoni de băi: 15 Maiu până 15 Sept.

Gara: Földvár și Seps-Szent-György, cu circulațiune ieftină și permanentă de trăsuri. Quartir (Logis) întreținerea ieftin și elegant! (în timpul începerii și pe sfârșitul sezonului Idela 15 Maiu până 15 Iunie și 20 Aug. până 15 Sept.) să solvește numai jumătate din taxa de cură și muzică. — Quartirul cu 50% reducere, întreținerea și mai ieftină!

Apa minerală de Előpatak (Vâlcele) e prima între apele minerale cu conținut de acid carbonic și alcaloid de fer, se poate folosi ca un mijloc de casă și e preferită atât curată, cât și cu vin amestecată ca o beutură plăcută și recreatoare. Atât în țară, cât și în străinătate se consumă anual peste un milion de sticle! Local de vânzare: Előpatak; se află însă de vânzare în toate orașele și prăvăliile mari.

Cu prospect serveste gratuit Direcțiunea!

(156) 6-6

Prima turnătorie de fer sibiiană,mare fabrică de mașini agricole și industriale, precum și mare
prăvălie de fer a lui**SAM. WAGNER,**
Sibiul, Piața fânului Nr. 1.

Are onoare a anunța pentru sezonul de vară tot soiul de mașini agricole, precum: treerători cu mâna cu manej: cu motor încălzit cu benzin dela 2 cai putere în sus, mașini de secerat cu și fără aparat de legat, sfoară pentru legat snopi prima calitate cu prețul cel mai redus și pe lângă garanție, cositoare de fân, greble americane, stropitoare de vii etc., avându-le în marele seu depozit aranjate pentru a-și putea fiește cine alege după plac, cu prețurile cele mai reduse și condițiuni foarte avantajoase.

Cine dorește a-și procura astfel de mașini agricole, — se viziteze în prima linie fabrica susnumită, unde va găsi tot ce dorește, — și să nu se lase a fi tras pe sfoară de imitatori.

(159) 8-10

Pentru
Dame
indispensabil!

Cel mai bun mijloc de înfrumșetare

Crema-MARGIT a lui **Földes**

dellătură deja după vre-o câteva zile pistruele, petele de pe față sgrăbunțele și alte necurății de piele. Netezește încrețiturile feței, fața o înalbește, înprospetează și întinereste.

Prețul unei doze mici 1 cor., iar al unei doze mari 2 coroane. ARTICLU SPECIAL DE TOILETĂ: Pudră-Margit 1-20 cor. Săpun-Margit 70 bani.

Pastă de dinți Margit 1 coroa. Apă pentru față Margit 1 coroa.

Se expediază prin ramburs sau la trimiterea anticipativă a banilor de fabricantul:

CLEMENS v. FOLDES farmacist în **ARAD.**

Depozit central în Sibiul (Na gy:z ben): Guido Fabritius, fabrica de săpun a lui Gustav Meltzer, parfumeria Meltzer, drogueria Carl Morscher, Carl Müller, Pissel & Schmidt, Ervin Rumm-ler; în Agnita: Wilhelm Fröhlich; în Sighișoara: A. W. Lingner; în Mediaș: Iosif Obert.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

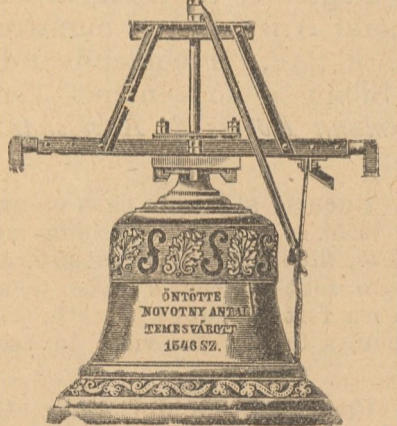
Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNYîn **Timișoara-Fabric**

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanță de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 36-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal Prețcuranturi ilustrate gratis.

Requisite de scris se pot procura
de la **Librăria arhidiecezană**